

Dovolte nám zahájit výroční zprávu příběhem Martínka Mejistříka, který u nás jezdí již od roku 2003.

**Martínek na Chanelovi v roce 2004.
(Foto rodinný archiv.)**

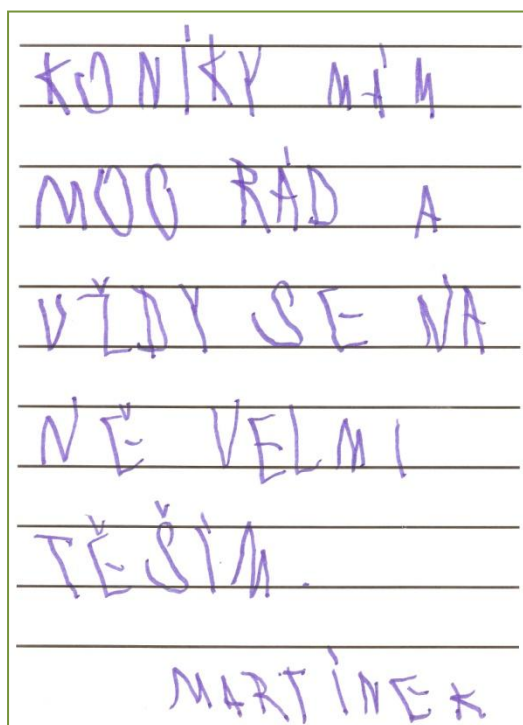
Tím, že měl ještě těžkou zrakovou vadu, si nás převzala Raná péče Liberec (stará se o děti se zrakovou vadou). Tam jsme vlastně dostali první impuls, zda bychom nechtěli vyzkoušet hipoterapii. I přesto, že to pro mě byla velká neznámá a neměla jsem představu, jak konkrétně to může synovi pomoci, jsem ho objednala na jízdy. Martínek tedy začal jezdit přibližně kolem jednoho roku a to pravidelně - první dva roky 2x týdně a poté 1x týdně až do současnosti (výjimkou pobytů v lázních). Začínal

Byla jsem mile požádána o napsání příspěvku do výroční zprávy. Tak tedy naše začátky nás vrací o 9 let zpátky. V únoru roku 2003 se nám narodil náš druhý syn Martin a to o 6 týdnů předčasně. Asi v 8 měsících jeho věku nám byla diagnostikována DMO, spastická triparéza. Byly to velmi krušné a těžké začátky, neboť jsme nic o této nemoci nevěděli. Začali jsme s Martinem jezdit po různých rehabilitacích, kde jsem se postupně zaučovala ve cvičení Vojtovy metody.

Martínek v roce 2011 cvičí na Danovi, který je veden na dlouhé lonži. (Archiv OS Svítání).

jezdit vleže, ale brzy byl schopen zvládnout jízdu i vsedě. Co si pamatuji, tak byl téměř vzorný jezdec - neplakal a na koníčky se vždy velmi těšil, na rozdíl od klasické rehabilitace.

Co nám koníci vlastně dali? Určitě radost z jízdy, kde se Martin cítí důležitý, neboť jak s oblibou říká: „Mami, to ty bys určitě nezvládla.“ A já s úsměvem přitakávám. Dále rozvíjejí jeho pohybové možnosti, koordinaci posilují záda, a v neposlední řadě podporují i zrakovou stimulaci. Přes všechny počáteční nedůvěry a hodnocení lékařů, že syn nebude pravděpodobně chodit, se pohybuje zcela samostatně, ikdyž ne zcela správně, jak by měl. Věříme, že vše (rehabilitace, jízdy na koních, pobyty v lázních, různé motivační hry) přispělo k pozitivnímu vývoji a rozvoji jeho pohybu. Jak šel čas, syn rostl, vystřídal jsme již několik koníků - Chanela,

Gullivera, Lyru a nyní jezdí na Danovi "pohybové aktivity". K tomu má i půlhodinku péče o koně, kde rád nosí seno, hřebelcuje a nikdy neopomene vyčistit kopýtka – vše samozřejmě s dopomocí.

Jsem ráda, že máme možnost navštěvovat toto sdružení, neboť vím, že je zde o syna odborně postaráno, je v milém a chápavém prostředí. Velmi si všech vážím, neboť vím, že práce s handicapovanými klienty je nejen fyzicky, ale i psychicky dosti náročná. A za to celému kolektivu Občanského sdružení Svítání patří velký dík a přání hodně sil a elánu do budoucna.

Petra Mejšťříková

Martínek odvádí Dana po práci do stáje. (Archiv OS Svítání)

ZPRÁVA O REALIZACI PROJEKTU 2011

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Projekt

V průběhu projektu - v další etapě realizace kontinuálního činnosti Občanského sdružení Svítání Jablonec nad Nisou (dále jen OS Svítání) - v období 1. 1. – 31. 12. 2011 v rámci poskytování stálých ambulantních služeb jsme provedli 1692 jednotek hiporehabilitace¹ (nárůst o 20% oproti roku 2010) pro 90 dětí a 19 dospělých se zdravotním znevýhodněním (1020 jednotek hipoterapie² a 672 jednotek aktivit s využitím koní²).

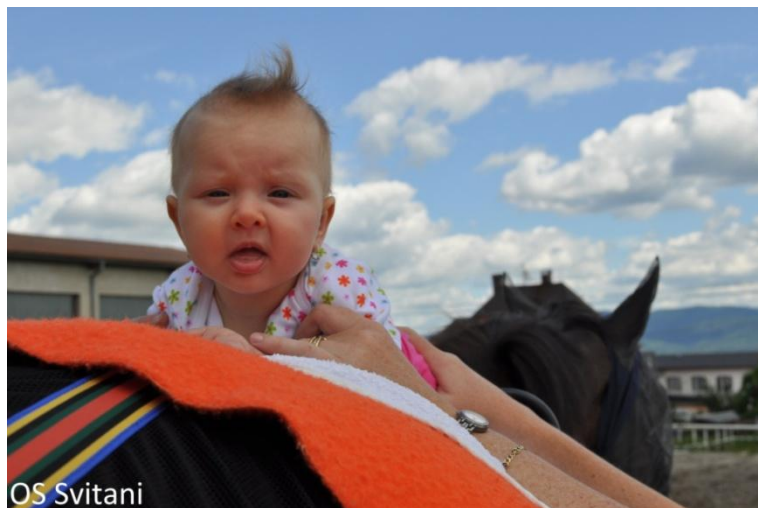
V roce 2011 jsme se kromě pravidelných ambulantních hiporehabilitačních služeb soustředili na organizování intenzivních hiporehabilitačních týdnů pro 8 -11 klientů. Tyto intenzivní týdny mají velký přínos zejména pro děti s neurologickými problémy, kde intenzivní fyzioterapie ve formě hipoterapie může zcela zásadně pozitivně ovlivnit další rozvoj psychomotorického vývoje dítěte. V druhé polovině roku 2011 jsme týdny rozšířili z 5 na 7 dní. Navíc tím nabízíme možnost absolvování hipoterapie pro klienty z celé republiky, kteří jinak nemají ve svém okolí nabídku těchto služeb. Rodiny se k nám sjíždějí z Čech i Moravy, ubytují se v blízkém hotelu a často u nás stráví svou „rodinnou dovolenou“. Jejich opakované návraty k nám ukazují na spokojenost s nabízenou úrovní služeb.

V rámci intenzivních týdnů klienti mohou také absolvovat další fyzioterapeutické metody, které jsou poskytovány spolupracujícím rehabilitačním střediskem SAREMA Liberec s.r.o.

V loňském roce jsme se také definitivně zaměřili na hipoterapii v rané péči a naši klienti u nás mohou zahájit terapii již ve věku 3 měsíců. Tyto služby nabízejí v celé ČR exkluzivně pouze 3 hiporehabilitační střediska. Podmínkou jsou velmi dobře připravení koně a fyzioterapeuti se specializačními kurzy pro tuto klientelu.

V roce 2011 se nám také podařilo vytvořit systém, kdy každý klient před zařazením do

programu je vyšetřen naší fyzioterapeutkou v rehabilitační ambulanci. Můžeme tak přesně vytvořit plán péče a stanovit cíle, které můžeme a chceme s rodinou a klientem dosáhnout. Průběh každé terapie/lekce a účinek na zdravotní stav klienta jsou

Jedna z nejmladších klientek, Johanka, ve věku 3 měsíců na koni Gulliver.

¹ Hiporehabilitace je souhrnný název pro aktivity a terapie s pomocí koní pro osoby se zdravotním znevýhodněním.

² Hiporehabilitace se dělí na hipoterapii (metoda fyzioterapie), aktivity s využitím koní (metoda pedagogiky a sociální práce), psychoterapie s pomocí koní (metoda psychoterapie) a parajezdectví.

zaznamenávány písemně, pravidelně do interní dokumentace - individuálních složek klientů.

Dále jsme zlepšili statistiku sledování docházky klientů a v roce 2011 jsme dosáhli účasti 92%, tzn., že z plánovaných 1844 terapií/lekci jsme provedli 1692. Taková vysoká a pravidelná účast klientů na terapiích a lekcích je základní podmínkou k dosažení stanovených cílů.

Česká hiporehabilitační společnost nám v tomto roce opět prodloužila akreditaci „Střediska praktické výuky pro hipoterapii“. OS Svítání je jedním z 6 oficiálně doporučených středisek vzdělávacím institucím jako školicí středisko a jediné v Libereckém kraji.

Projekt je od října 2001 realizován celoročně ve stávajících provozních podmínkách na jízdárně JK Sever v Liberci - Horním Hanychově v Liberci. K dispozici máme bezbariérové prostředí včetně toalety, novou nasedací rampu, krytou halu, venkovní jízdárnu a cestu v otevřeném terénu.

V našem sdružení zajišťujeme služby celoročně nezávisle na počasí. Třiletý Kubík v roce 2011 nevynechal ani jednu terapii.

Personální zajištění hiporehabilitace

5 stálých zaměstnanců (2,3 úvazku) - 2 fyzioterapeutky, 2 cvičitelky koní pro hiporehabilitaci, 1 asistentka hiporehabilitace a projektová manažerka (tč. mateřská dovolená). 3 dobrovolníci – vodiči koní, asistenti a administrativní pracovníci.

Klienti

Děti všech věkových kategorií od 3 měsíců věku s neurologickými diagnózami (dětská mozková obrna, psychomotorická retardace, atd.), ortopedickými diagnózami (skolióza, vadné držení těla, atd.), zrakovými a sluchovými poruchami. Dospělí s neurologickými diagnózami (mrtvice, úrazy hlavy). S dospělými klienty s mentálním postižením z ÚSP Domov pod Skalami Kurovodice a Domov Maxov pracujeme v rámci skupinových aktivit s využitím koní.

Klienti přicházejí individuálně, většina dětí na základě doporučení pediatrů a lékařů dětské neurologické ambulance v Jablonci nad Nisou a Nemocnice Liberec. Všichni klienti jsou zařazeni pro programů hipoterapie a aktivit s využitím koní podle jejich individuálních potřeb na základě písemného doporučení lékaře a závazné přihlášky k hiporehabilitaci.

Intenzita a dlouhodobost služeb hiporehabilitace je závislá na diagnóze, zdravotním stavu, terapeutickém cíli a zájmu klienta. Nejkratší návštěvnost s dosaženým terapeutickým cílem byla 3 měsíce, ale většina klientů čerpá naše služby dlouhodobě i roky. Máme i několik

aktivních klientů, kteří k nám dochází již 10 let, a stále ještě jim můžeme nabídnout zlepšení jejich zdravotního problému.

Koně

Aktivní v hiporehabilitaci:

Dan slezský norik, narozen 1994, ve vlastnictví OS Svítání

Gulliver anglický plnokrevník, narozen 2000, pronájem koně za 1,-Kč ročně

Lyra slovenský teplokrevník, narozena 2003, byla ve vlastnictví OS Svítání, prodána 26. 3. 2011

Basia kříženec českomoravský belgik a hafling, narozena 2006, ve vlastnictví OS Svítání

Lukey kříženec ČT x český sportovní pony, narozen 2006, ve vlastnictví OS Svítání od 23. 4. 2011

Koně Dan a Basia pasoucí se pod dominantou města Liberce.

Neaktivní v hiporehabilitaci:

Boneta českomoravský belgik, narozena 1989, ve vlastnictví OS Svítání; klisna pracovala v hiporehabilitaci v letech 1999-2004, poté převedena do soukromých stájí na odpočinek. Od prosince 2011 je ve stájích Jitka Tanvald.

Aktivity OS Svítání mimo přímých služeb hiporehabilitace

Vzdělávání v hiporehabilitaci

Probíhající výcvik studentů v přípravě koní pro hiporehabilitaci.

Dalším z poslání OS Svítání je podpora vzdělávání v hiporehabilitaci pro pracovníky v hiporehabilitaci, zdravotníky, chovatele koní a širokou veřejnost. OS Svítání je od roku 2003 jedním ze šesti **Středisek praktické výuky** vybraným podle kritérií České hiporehabilitační společnosti. V loňském roce jsme se soustředili na předávání našich zkušeností formou intenzivních týdenních odborných praxí pro širokou veřejnost.

Od roku 2010 nabízíme „**Týdenní intenzivní praxe hipoterapie se základní teoretickou výukou**“, kdy každý termín byl otevřen pro 4 zájemce z řad veřejnosti starší

16 let, kteří tak měli možnost pracovat vedle fyzioterapeuta a zažít si hipoterapii. V roce 2011 jsme dále naši nabídku rozšířili o „**Týdenní intenzivní praxi se zaměřením na výcvik koní v hiporehabilitaci**“. Tyto akce jsou jedinečné v rámci ČR a místa jsou vždy velmi rychle zaplněna. Celkem nás navštívilo 26 praktikantů z řad studentů fyzioterapie, různých středních škol a i dospělí, kteří vážně uvažují o změně profese a chtějí se zabývat hiporehabilitací.

Data konání:

- Praxe hipoterapie: 28. 3. – 1. 4., 20. – 24. 6., 11. – 15. 7., 1. – 5. 8., 22. – 26. 8., 10. – 16. 10., 12. – 18. 12.
- Praxe výcvik koní: 19. – 23. 9.

V únoru 2011 fyzioterapeutka Věra Lantelme a cvičitelka koní Radka Copová byly pozvány k výuce předmětu Hiporehabilitace v rámci specializačního kurzu Chovatel koní pro vzdělávací středisko SVOPAP.

Propagace činnosti

Výstavy

Činnost OS Svítání jsme prezentovali na 4 akcích pro širokou veřejnost.

3. 2. V rámci kampaně „Měsíc neziskového sektoru“ (Partnerství v regionech). Výstava „Dobrovolnictví = motor občanské společnosti“ pořádaná v Krajské vědecké knihovně v Liberci
14. 5. Charitativní projekt „Dáda Days VI.“ pořádaný na farmě PCT Ptýrov u Mnichova Hradiště
15. 6. 12. ročník „Den zdravotně postižených“ konaný na Mírovém náměstí v Jablonci nad Nisou
10. – 16. 10. V rámci III. ročníku celonárodního „Týdne sociálních služeb“ prezentace činnosti ve spolkovém domě v Jablonci nad Nisou

Nelinka u nás jezdí pravidelně od září 2011 od svých 10 měsíců a prokazuje velké zlepšení v psychomotorickém vývoji.

Webové stránky

Webové stránky OS Svítání www.os-svitani.cz se těší vysoké návštěvnosti, průběžně se věnujeme jejich aktualizaci a odbornosti uváděných informací. Stránky mají i anglickou verzi.

Členství v organizacích

Od roku 1999 jsme členem České hiporehabilitační společnosti.

Média - časopisy, internet

Listopad – osobní rozhovor s Radkou Copovou o hiporehabilitaci a činnosti OS Svítání v novinách Naše Jablonecka, v rubrice „Žijí mezi námi“.

Propagace všech akcí na internetových serverech o koních www.equichannel.cz a www.jezdectvi.cz na stránkách České hiporehabilitační společnosti (www.hiporehabilitace-cr.cz).

POKRAČOVÁNÍ PROJEKTU

OS Svítání je jediným poskytovatelem služeb hiporehabilitace pro celý Liberecký kraj (údaj dle seznamu subjektů provozujících hiporehabilitaci registrovaných u ČHS). Hiporehabilitace je hlavní náplní činnosti sdružení od roku 1999.

Tobiáš si u nás užívá intenzivní týdny.

Tento projekt je dlouhodobý, personálně a provozně zajištěný, a služby hiporehabilitace mají své pevné místo v komplexu služeb rehabilitace dětí a dospělých s různým zdravotním postižením. Služby jsou vyžadovány nejen rodinami dětí, ale i lékaři. Doporučují je i ostatní odborníci s jinými specializacemi jako další terapii pro své klienty. Financování projektu zajišťujeme příjmy z vlastní činnosti a finančními prostředky z průběžného vícezdrojového fundraisingu.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

Výkaz příjmů a výdajů pro období 1. 1. – 31. 12. 2011

Příjmy	
Dary, dotace, veřejná sbírka	538.400,- Kč
Příjmy z prodeje služeb (reklama)	40.000,- Kč
Příjmy z vlastní činnosti (služby hiporehabilitace)	326.820,- Kč
Příjmy z vlastní činnosti (školící činnost)	51.400,- Kč
Příjmy z prodeje koní	38.000,- Kč
Ostatní příjmy (bankovní výnosy, ostatní)	34.021,- Kč
Příjmy celkem	1,028.641,- Kč

Výdaje	
Ustájení koní	325.800,- Kč
Veterinární péče, kování (léky, krmivo)	23.482,- Kč
Materiálové náklady (jezdecké, rehabilitační, kancelářské potřeby)	90.478,- Kč
Provozní režie (služby – telekom, poštovné, pron. WC, bank. popl.)	38.472,- Kč
Pronájem	20.000,- Kč
Mzdové náklady (mzdy, odvody, lektorská a administrativní činnost)	455.252,- Kč
Pojištění majetku a provozní odpovědnosti	4.495,- Kč
Zpracování účetnictví externě	37.550,- Kč
Zůstatková cena z prodeje koní	10.011,- Kč
Výdaje celkem	1,005.540,- Kč

SPONZOŘI A DÁRCI OS SVÍTÁNÍ

Nad 150 tisíc

Europ a.s., Praha

Nad 50 tisíc

NADACE EURONISA, Liberec

Nad 30 tisíc

Liberecký kraj

Město Jablonec nad Nisou

Statutární město Liberec

VIPA CZ s.r.o., Liberec

Nad 15 tisíc

ATREA spol. s r.o., Jablonec n. Nisou

Nadační fond TECHNOLOGY, Jablonec n. Nisou

Plotové studio PP, Praha

QISO MIRAIS s.r.o., Praha

Do 15 tisíc

A.RAYMOND s.r.o., Jablonec n. Nisou

ACSTROJE s.r.o., Jablonec n. Nisou

APPLIC s.r.o., Liberec

ARTGLASS s.r.o., Jablonec n. Nisou

ELIPROM spol. s r.o., Liberec

FOXON s.r.o., Liberec

HAVAX a.s., Liberec

Magna Exteriors & Interiors (Bohemia) s.r.o., Liberec

Media Liberec s.r.o., Liberec

Medvídek Dáda o.p.s., Mladá Boleslav

MSV Liberec s.r.o., Liberec

NADACE O2, Praha

OLF Investment s.r.o., Liberec

Individuální dárci

Ing. Jitka Bartošová, Ph.D.

Ing. Jíří Placht

Alena Babůrková

Anonymní dárci

Materiální podpora

CANIZ - Potisk loga na pracovní oděvy

CAP - NET s.r.o., Liberec – webhosting

Daniel a Antonie Latcha

Marcela Šilhánková – krmivové doplňky pro koně

Nadace Preciosa – věcný dar

Old West – boty pro koně

VIPA CZ s.r.o., Liberec - tisk propagačních materiálů

Všem našim dárcům upřímně děkujeme jménem klientů a pracovníků OS Svítání.

PRACOVNÍCI A SPOLUPRACOVNÍCI

Iva Michalská - dobrovolník - předsedkyně sdružení
Radka Copová - hlavní cvičitelka koní pro hiporehabilitaci
Dagmar Patočková - asistentka hiporehabilitace
Věra Lantelme - hlavní fyzioterapeutka
Monika Záveská - cvičitelka koní pro hiporehabilitaci
Hana Kuchtová - fyzioterapeutka a ergoterapeutka, canisterapie
Petra Herbigová - dobrovolník - cvičitelka koní pro hiporehabilitaci
Petr Patočka - dobrovolník – webmaster
Radovan Cop, Jana a Bedřich Šimonovi – pomoc všeho druhu
Renáta Kolářová - fotografka a reportérka
MVDr. Ivo Svoboda - veterinář
MVDr. Roman Vítek - fyzioterapie koní
Alena Vostatková – kopytářka
Jana Dolečková – kopytářka
Miroslav Šigut- podkovář
JK Sever, Milan Koráb - ustájení koní
Stáj Jitka Tanvald, Jitka Mítlenerová - ustájení Bonety

**Děkujeme všem jmenovaným i nejmenovaným dobrovolníkům,
spolupracovníkům a přátelům, kteří nám pomáhají.**

*Liberec, 15. května 2012
Věra Lantelme*

Rozárka u nás začala jezdit vleže na bříšku ve svých 9 měsících, nyní je z ní velká fanyнка jezdeckví.

